

II

(Незаконодателни актове)

ПРЕПОРЪКИ

ПРЕПОРЪКА (ЕС) 2021/961 НА СЪВЕТА

от 14 юни 2021 година

за изменение на Препоръка (ЕС) 2020/1475 относно координиран подход за ограничаване на свободното движение в отговор на пандемията от COVID-19

(Текст от значение за ЕИП)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 21, параграф 2, член 168, параграф 6 и член 292, първо и второ изречение, от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) На 13 октомври 2020 г. Съветът прие Препоръка (ЕС) 2020/1475 относно координиран подход за ограничаване на свободното движение в отговор на пандемията от COVID-19 ⁽¹⁾. С Препоръка (ЕС) 2020/1475 се установява координиран подход по следните основни въпроси: прилагане на общи критерии и прагове при вземането на решение дали да бъдат въведени ограничения на свободното движение, използване на карта за риска от предаване на COVID-19 въз основа на одобрено съвместно цветово кодиране и координиран подход към мерките, ако има такива, които могат да се прилагат по подходящ начин спрямо лица, придвижващи се между различни райони, в зависимост от риска на предаване на болестта в тези райони.
- (2) Като използва критериите и праговете, установени в Препоръка (ЕС) 2020/1475, Европейският център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC) публикува веднъж седмично карта на държавите членки, с разбивка по региони, за да подпомогне вземането на решения от държавите членки ⁽²⁾.
- (3) Както е предвидено в съображение 15 от Препоръка (ЕС) 2020/1475, Комисията, с подкрепата на Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията следва, с оглед на променящата се епидемична обстановка, редовно да извършва оценка на критериите, нуждите от данни и праговете, посочени в настоящата препоръка, включително дали да се разгледат други критерии или да се адаптират праговете, както и да предоставя констатациите си на Съвета за разглеждане, заедно с предложение за изменение на препоръката.
- (4) Вследствие на такова предложение на Комисията на 1 февруари 2021 г. Съветът прие Препоръка (ЕС) 2021/119 за изменение на Препоръка (ЕС) 2020/1475 относно координиран подход към ограничаването на свободното движение в отговор на пандемията от COVID-19 ⁽³⁾ с оглед на много висока степен на предаване на вируса в целия Съюз, свързано евентуално с повишената заразност на новите варианти на SARS-CoV-2, които пораждаат безпокойство.
- (5) Държавите членки могат, в съответствие с правото на Съюза, да ограничат основното право на свободно движение на основания, свързани с общественото здраве. Всички ограничения на свободното движение на хора в рамките на Съюза, въведени с цел ограничаване на разпространението на SARS-CoV-2, следва да се основават на конкретни и ограничени основания от обществен интерес, а именно опазването на общественото здраве. Необходимо е тези ограничения да се прилагат в съответствие с общите принципи на правото на Съюза, по-специално пропорционалност и недискриминация. Поради това всички предприети мерки следва да бъдат строго ограничени по обхват и време в съответствие с усилията за възстановяване на свободното движение в рамките на Съюза и не следва да

⁽¹⁾ ОВ L 337, 14.10.2020 г., стр. 3

⁽²⁾ Достъпна на адрес: <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/situation-updates/weekly-maps-coordinated-restriction-free-movement>

⁽³⁾ ОВ L 36I, 2.2.2021 г., стр. 1

надхвърлят строго необходимото за опазване на общественото здраве. Освен това те следва да съответстват на мерките, предприети от Съюза за осигуряване на безпроблемно свободно движение на стоки и основни услуги в рамките на вътрешния пазар, включително свободното движение на медицински материали и медицински и здравен персонал, чрез т.нар. „зелени ленти за преминаване“, посочени в Съобщението на Комисията от 23 март 2020 г. относно прилагането на зелените ленти за преминаване, предвидени в Насоките за мерки за управление на границите с цел опазване на здравето и гарантиране на наличността на стоки и основни услуги ⁽⁴⁾.

- (6) За да се улесни упражняването на правото на свободно движение и пребиваване на територията на държавите членки, на 20 май 2021 г. Европейският парламент и Съветът се споразумяха да създадат цифров сертификат на ЕС за COVID – обща рамка за издаването, проверката и приемането на оперативно съвместими сертификати за ваксинация, тестване и възстановяване от COVID-19. Цифровият сертификат на ЕС за COVID следва да допринесе за улесняване на постепенното и координирано премахване на ограниченията на свободното движение, въведени в съответствие с правото на Съюза, за да се ограничи разпространението на SARS-CoV-2. Улесняването на свободата на движение е една от ключовите предпоставки за започване на икономическо възстановяване.
- (7) На 20 май 2021 г. Съветът прие Препоръка (ЕС) 2021/816 за изменение на Препоръка (ЕС) 2020/912 относно временното ограничение на неналожителните пътувания в ЕС и възможното премахване на това ограничение ⁽⁵⁾, в която се препоръчва държавите членки да облекчат ограниченията върху неналожителните пътувания до ЕС, по-специално за гражданите на трети държави, които са получили последната препоръчителна доза ваксина срещу COVID-19, за която е издадено разрешение за търговия съгласно Регламент (ЕО) № 726/2004 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶⁾. Освен това държавите членки имат възможност да разрешат неналожителни пътувания до ЕС на граждани на трети държави, които са получили последната препоръчителна доза ваксина срещу COVID-19, приключила процедурата за включване в списъка на СЗО за употреба при извънредни ситуации ⁽⁷⁾. С Препоръка (ЕС) 2021/816 също така бяха увеличени праговете за 14-дневния кумулативен брой на уведомленията за случаи на COVID-19, използван за определяне на списъка на държавите извън ЕС, от които следва да бъдат разрешени неналожителните пътувания. Същевременно, за да се ограничи рискът от навлизане в ЕС на варианти SARS-CoV-2, пораждащи безпокойство или интерес, в Препоръка (ЕС) 2021/816 се предвижда механизъм за „аварийна спирачка“, който позволява на държавите членки да действат бързо и координирано, за да ограничат временно до строг минимум всички пътувания от засегнатите трети държави. Препоръка 2020/1475 следва да бъде адаптирана, за да се вземат предвид тези промени, включително промяната на прага за процента на уведомленията за случаи.
- (8) В заключенията си от 25 май 2021 г. ⁽⁸⁾ Европейският съвет заяви, че усилията за осигуряване на координиран подход следва да продължат в подготовка на летния сезон. Във връзка с това Европейският съвет приветства постигнатото споразумение относно цифровия сертификат на ЕС за COVID и призова за бързото му прилагане. Като следваща стъпка, с оглед улесняване на свободното движение в ЕС, Европейският съвет призова за преразглеждане до средата на юни на Препоръка (ЕС) 2020/1475. Европейският съвет също приветства приемането на Препоръка (ЕС) 2021/816.
- (9) Регламентът за цифровия сертификат на ЕС за COVID ⁽⁹⁾ ще започне да се прилага от 1 юли 2021 г. Считано от тази дата, ваксинираните, направилите тест или преболедувалите от COVID лица ще имат право да получат цифров сертификат на ЕС за COVID, включително когато са ваксинирани преди началната дата на прилагане на Регламента за цифровия сертификат на ЕС за COVID, дори като част от клинично изпитване. Поради това Препоръка 2020/1475 следва да бъде адаптирана, за да се използва по най-добрия начин уредбата за цифровия сертификат на ЕС за COVID. По-специално цифровите сертификати на ЕС за COVID гарантират безопасното издаване, проверка и приемане на оперативно съвместими сертификати за ваксинация, направен тест и преболедуване, и съответно сертификатите, издадени в съответствие с Регламента за цифровия сертификат на ЕС за COVID, следва да бъдат основният инструмент, който да се използва в контекста на пътуванията в рамките на ЕС.
- (10) В Регламента за цифровия сертификат на ЕС за COVID се предвижда период на постепенно въвеждане от шест седмици, за да се даде възможност на държавите членки, които не са в състояние да издават сертификати във формат, който е в съответствие с този регламент, считано от датата на неговото прилагане, да продължат да издават сертификати, които все още не са в съответствие с Регламента за цифровия сертификат на ЕС за COVID. По време на периода на постепенно въвеждане тези сертификати, както и сертификатите, издадени преди датата на начало на прилагане на Регламента за цифровия сертификат на ЕС за COVID, трябва да бъдат приемани от всички държави членки, при условие че съдържат необходимите данни. Поради това за целите на Препоръка 2020/1475 такива сертификати следва също така да се считат за издадени в съответствие с Регламента на ЕС за цифровия сертификат във връзка с COVID.

⁽⁴⁾ ОВ С 96I, 24.3.2020 г., стр. 1

⁽⁵⁾ ОВ L 182, 21.5.2021 г., стр. 1

⁽⁶⁾ Регламент (ЕО) № 726/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. за установяване на процедури на Съюза за разрешаване и контрол на лекарствени продукти за хуманна и ветеринарна употреба и за създаване на Европейска агенция по лекарствата (ОВ L 136, 30.4.2004 г., стр. 1)

⁽⁷⁾ <https://extranet.who.int/pqwweb/key-resources/documents/status-covid-19-vaccines-within-who-eulpq-evaluation-process>

⁽⁸⁾ EUCO 5/21

⁽⁹⁾ Регламент (ЕС) 2021/953 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2021 г. относно рамка за издаването, проверката и приемането на оперативно съвместими сертификати за ваксинация срещу, направено изследване за и преболедуване на COVID-19 (Цифров COVID сертификат на ЕС) с цел улесняване на свободното движение по време на пандемията от COVID-19 (ОВ L 211, 15.6.2021 г., стр. 1).

- (11) Освен това на лицата, които не притежават цифров сертификат на ЕС за COVID, по-специално защото са ваксинирани преди датата на прилагане на Регламента за цифровия сертификат на ЕС за COVID, следва да се даде всяка разумна възможност да докажат по друг начин, че следва да се възползват от отмяната на съответните ограничения на свободното движение, които дадена държава членка предоставя на притежателите на такива сертификати.
- (12) Следва да се положат усилия, за да се гарантира безпроблемното въвеждане на цифровия сертификат на ЕС за COVID. За тази цел държавите членки следва да използват във възможно най-голяма степен съществуващите възможности съгласно националното право по отношение на издаването на сертификати за COVID-19, за да започнат да издават сертификати във формат, който е съвместим с Регламента за цифровия сертификат на ЕС за COVID, още преди влизането му в сила въз основа на техническите спецификации, разработени от държавите членки в рамките на мрежата за електронно здравеопазване⁽¹⁰⁾. Когато националното право предвижда проверка на сертификатите за COVID-19, притежателите на цифров сертификат на ЕС за COVID вече биха могли да се възползват от него, когато пътуват. Комисията подкрепя този процес, като стартира централната част на цифровия сертификат на ЕС за COVID — портала на ЕС, на който се съхраняват публичните ключове, необходими за проверката на цифровия сертификат на ЕС за COVID. Като се има предвид, че чрез портала на ЕС не се обменят лични данни, държавите членки биха могли да се възползват от неговата функционалност още преди влизането в сила на Регламента за цифровия сертификат на ЕС за COVID.
- (13) Най-вече във връзка със значителното увеличение на ваксинационното покритие в Съюза се наблюдава силна и непрекъсната низходяща тенденция в 14-дневния кумулативен брой на уведомленията за случаи на COVID-19 в ЕС/ЕИП. Към 27 май 2021 г. кумулативното покритие с поне една доза ваксина сред хората на 18 години и повече е достигнало 42,8 %, а кумулативното покритие с пълна ваксинация сред хората на възраст 18 години и повече е достигнало 18,9 %. Важно е да се отбележи, че кумулативното покритие с пълна ваксинация е достигнало високи нива сред приоритетните групи като хората на възраст 80 години и повече и здравните работници⁽¹¹⁾. Когато преценяват дали да прилагат ограничения, държавите членки следва да вземат предвид нивото на защита, осигурено от увеличение на ваксинационното покритие, особено сред целевите групи.
- (14) С оглед на тези положителни развития държавите членки започнаха постепенно да отменят ограниченията, наложени за ограничаване на разпространението на SARS-CoV-2, по отношение както на пътуванията, така и на други дейности. За да протече това по безопасен начин много държави членки използват сертификати за COVID-19, които обхващат ваксинация, резултати от направен тест и/или преболедуване. За да се координират усилията за постепенно премахване на ограниченията на свободното движение, въведени в съответствие с правото на Съюза, за да се ограничи разпространението на SARS-CoV-2, Препоръка (ЕС) 2020/1475 следва да бъде адаптирана. Като се вземат предвид разликите в епидемичната обстановка между районите, класифицирани в различните цветове, установени с Препоръка (ЕС) 2020/1475, и за да се осигури повече яснота и сигурност за лицата, пътуващи в рамките на Съюза, ограниченията, които държавите членки биха могли да прилагат въз основа на собствените си процеси на вземане на решения, следва да бъдат допълнително изяснени.
- (15) С оглед на ниските нива на заразяване в районите, класифицирани като „оранжеви“, не следва да се налага карантина или самоизолация на лицата, пътуващи от тези райони. Държавите членки обаче биха могли да изискват от такива пътници да се подложат на тест за заразяване със SARS-CoV-2 или да предложат тестове при пристигането.
- (16) За да се опрости пътуването в рамките на Съюза, следва да се установят стандартни срокове на валидност на тестовете за заразяване със SARS-CoV-2, като се вземе предвид и предстоящото въвеждане на оперативно съвместимия цифров сертификат на ЕС за COVID. Повечето държави членки вече предвиждат, че вземането на проби, изисквано за тест за амплификация на нуклеинови киселини (NAAT), трябва да се извърши не повече от 72 часа преди пристигането, за да бъде допустимо. По-кратък срок на валидност от не повече от 48 часа е оправдан за бързите антигенни тестове, изброени в приложение I към общия списък на бързите антигенни тестове за COVID-19, одобрен от Комитета за здравна сигурност⁽¹²⁾, когато такива тестове се приемат от държава членка за целите на пътуването. И в двата случая тестовете следва да бъдат извършени от здравни специалисти или от квалифициран тестваш персонал.
- (17) Както е отбелязано в Регламента за цифровия сертификат на ЕС за COVID, държавите членки се насърчават да осигурят възможности за тестване, които са на приемливи цени и налични в широк мащаб, за да се улесни упражняването на правото на свободно движение, като се има предвид, че цялото население все още не е имало възможност да се ваксинира. Използването на бързи антигенни тестове ще послужи за улесняване на издаването на сертификати за резултатите от тестовете на достъпна основа. Комисията също така заяви, че ще мобилизира 100 милиона евро в подкрепа на държавите членки за осигуряване на тестове на достъпни цени.

⁽¹⁰⁾ Достъпна на: https://ec.europa.eu/health/ehealth/covid-19_bg

⁽¹¹⁾ <https://vaccinetracker.ecdc.europa.eu/public/extensions/COVID-19/vaccine-tracker.html#uptake-tab>

⁽¹²⁾ Достъпен на: https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/preparedness_response/docs/covid-19_rat_common-list_en.pdf

- (18) От лицата, пътуващи от зони, класифицирани като „червени“, може да продължи да се изисква да се подложат на карантина или самоизолация, освен ако не притежават сертификат за направен тест, попадащ в стандартните срокове на валидност. От лицата, които не притежават такъв сертификат за направен тест, може да се изиска да се подложат на тест за заразяване със SARS-CoV-2 при пристигането им и когато е необходимо, да бъдат поставени под карантина или в самоизолация, докато не се получи отрицателен резултат от теста.
- (19) Задължителната карантина или самоизолация, наложена на лица, пристигащи от други държави членки, представлява значително ограничение на свободното движение. То следва да се налага само когато е абсолютно необходимо да се защити общественото здраве, например защото съответното лице пристига от район, класифициран като „червен“ без тест за заразяване със SARS-CoV-2, защото съответното лице пристига от район, класифициран като „тъмночервен“, или когато е било докладвано за голямо разпространение на бъдещи безпокойство или представляващи интерес варианти на SARS-CoV-2. Лицата, подложени на свързана с пътуване карантина или самоизолация, в такива ситуации следва да могат да съкратят продължителността им, ако е получен отрицателен резултат от теста пет до седем дни след пристигането, освен ако пътуващият не развие симптоми на COVID-19 или пристига от район с висока степен на разпространение на бъдещи безпокойство или интерес варианти на SARS-CoV-2.
- (20) Вариантите на SARS-CoV-2 продължават да бъдат безпокойство и следва да бъдат взети предвид от държавите членки в контекста на ограниченията на свободното движение в отговор на пандемията от COVID-19. Европейският център за профилактика и контрол върху заболяванията редовно оценява нови данни за варианти, открити чрез епидемиологични сведения, основан на правила геномен скрининг за нови варианти или други научни източници⁽¹³⁾. Това обхваща по-специално бъдещите безпокойство варианти, за които има ясни доказателства, показващи значително въздействие върху заразността, сериозността и/или имунитета, което има вероятност да окаже въздействие върху епидемичната обстановка в ЕС/ЕИП, и представляващите интерес варианти, за които има налични доказателства за геномни свойства, епидемиологични доказателства или ин витро доказателства, които биха могли да означават наличието на съществено отражение върху заразността, сериозността и/или имунитета, с реалистично отражение върху епидемичната обстановка в ЕС/ЕИП. За да направи преглед на дела на бъдещите безпокойство и представляващите интерес варианти в ЕС/ЕИП, както и обемите на секвениране, Европейският център за профилактика и контрол върху заболяванията предоставя „информационно табло за вариантите на SARS-CoV-2“⁽¹⁴⁾. С цел получаването на навременна и точна информация относно появата и разпространението на бъдещи безпокойство или представляващи интерес варианти на SARS-CoV-2 Европейският център за профилактика и контрол върху заболяванията препоръчва обемите на секвениране на държавите членки да отговарят на ниво от поне 10 % или 500 последователности на секвенирани положителни случаи на SARS-CoV-2 седмично, както е отбелязано и в Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет и Съвета относно единен фронт за борба с COVID-19⁽¹⁵⁾. Недостатъчният обем на секвениране води до слаба способност за откриване на разпространяващи се бъдещи безпокойство варианти, преди те да оказат въздействие върху цялостната епидемична обстановка. В същото време е важно държавите членки да вземат предвид разликите в обемите на секвениране, за да не се възприат високите нива на секвениране.
- (21) Поради това е целесъобразно да продължи категорично да се обезкуражават всички неналожителни пътувания до и от райони, класифицирани като „тъмночервени“, към и от райони с голямо разпространение на бъдещи безпокойство или представляващи интерес варианти на SARS-CoV-2, особено варианти, които увеличават заразността, сериозността на заболяването или засягат ефикасността на ваксините, както и към и от райони с неизвестно разпространение поради недостатъчен обем на секвениране.
- (22) Според настоящите и все още променящи се научни доказателства за лицата, които са ваксинирани, и за лицата, които са се преболедували COVID-19 през предходните шест месеца, има по-малък риск да заразят други лица със SARS-CoV-2. Свободното движение на хора, които съгласно стабилни научни доказателства не представляват сериозен риск за общественото здраве, например поради обстоятелството, че са имунизирани и не могат да предават SARS-CoV-2, не следва да бъде ограничавано, тъй като подобни ограничения не са необходими за постигането на целта за опазване на общественото здраве. Когато епидемичната обстановка позволява тези лица не следва да подлежат на допълнителни ограничения на свободното движение, свързани с пандемията от COVID-19, например свързани с пътуването тестове за заразяване със SARS-CoV-2 или свързана с пътуването самоизолация или карантина, освен ако съгласно най-новите налични научни доказателства тези допълнителни ограничения са необходими и пропорционални с цел опазване на общественото здраве и са недискриминационни.
- (23) Много държави членки вече освобождават или планират да освободят ваксинираните лица от ограниченията на свободното движение в рамките на Съюза, а предстоящото въвеждане на оперативно съвместим цифров сертификат на ЕС за COVID ще улесни пътуващите да докажат, че са ваксинирани. Съгласно междинните насоки относно ползите от пълната ваксинация срещу COVID-19 за предаването и последиците за нефармацевтичните мерки, публикувани от Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията на 21 април 2021 г.⁽¹⁶⁾,

⁽¹³⁾ <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/variants-concern>

⁽¹⁴⁾ <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/situation-updates/variants-dashboard>

⁽¹⁵⁾ COM(2021) 35 final

⁽¹⁶⁾ Достъпни на: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/Interim-guidance-benefits-of-full-vaccination-against-COVID-19-for-transmission-and-implications-for-non-pharmaceutical-interventions.pdf>

изискванията за тестване и карантина на пътуващите, когато се прилагат такива, могат да бъдат отменени или изменени за напълно ваксинирани лица, при условие че няма или има много ниска степен на разпространение на будещи безпокойство или представляващи интерес варианти в държавата на произход. Това се дължи на факта, че вероятността напълно ваксинираният пътник да породи риск от по-нататъшно предаване на COVID-19 се оценява като много ниска, освен ако не се увеличи от фактори като широко разпространение на будещи безпокойство или представляващи интерес варианти. В резултат на това физическите лица, които са напълно ваксинирани с ваксина срещу COVID-19, за която е издадено разрешение за търговия съгласно Регламент (ЕО) № 726/2004, не следва да бъдат подлагани на допълнителни свързани с пътуването тестове за заразяване със SARS-CoV-2 или свързана с пътуването самоизолация или карантина, когато се придвижват в рамките на Съюза. Същевременно в настоящата епидемична обстановка в ЕС/ЕИП, на обществени места и на големи събирания, включително по време на пътуване, нефармацевтичните мерки като физическо дистанциране, носене на маски за лице и хигиена на ръцете и дихателните пътища следва да се запазят независимо от ваксинационния статус на лицето.

- (24) С цел улесняване на пътуването на територията на Съюза следва да се установи общо разбиране за условията, съгласно които ваксинираните лица следва да не подлежат на ограничения за пътуване. Ваксинираните лица следва да не подлежат на ограничения, след като са изминали най-малко 14 дни от пълната ваксинация. Лицата, които са получили втората доза от ваксина срещу COVID-19 със схема от две дози, включително когато са поставени две дози от различни ваксини срещу COVID-19 в съответствие с националните стратегии за ваксинация, и лицата, които са получили еднократна ваксина, следва да се смятат за напълно ваксинирани.
- (25) За постигането на бързо ваксиниране на населението някои държави членки въведоха политики за ваксиниране на възможно най-много лица във високорисковите групи, при които има вероятност от развиване на тежки симптоми на COVID-19. Също така се препоръчва на лицата, които вече са били заразени със SARS-CoV-2, да се поставя само една доза от ваксината (със схема от две дози). Според доклад на Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията от 6 май 2021 г. девет от общо 23 запитани държави от ЕС/ЕИП препоръчват само една доза за лицата, които вече са били заразени (за ваксини със схема от две дози) ⁽¹⁷⁾. Налице са данни, че при лицата, които вече са били заразени със SARS-CoV-2, една-единствена доза от ваксината Comirnaty и ваксината Moderna срещу COVID-19 (ваксини на основата на иРНК) води до произвеждането на сходно или по-високо количество антитела, В-клетки и Т-клетки в сравнение с лица, които не са били заразени. Също така според някои проучвания една-единствена доза от ваксината, поставена на лица, които вече са били заразени, изглежда, води до произвеждането на сходно количество антитела, В-клетки и Т-клетки както при лица, които не са били заразени и са получили две дози от ваксината. Освен това са налице данни за по-големи равнища на антитела след една доза от ваксината Vaxzevria при лица, които вече са били заразени, в сравнение с една доза при лица, които не са били заразени, и една доза при лица, които вече са били заразени, изглежда, произвежда сходно количество антитела както при лица, които не са били заразени и са получили две дози от ваксината. Без да се засягат правомощията на държавите членки за определяне на техните стратегии за ваксиниране, лице, което е получило една доза от ваксина срещу COVID-19 със схема от две дози, получила разрешение за пускане на пазара съгласно Регламент (ЕО) № 726/2004, след като вече е било заразено със SARS-CoV-2, следва също да се счита за напълно ваксинирано в контекста на пътуванията, като в сертификата за ваксиниране се посочва, че ваксинационният курс е завършен след поставянето на една доза.
- (26) Държавите членки биха могли да премахнат ограниченията и при други обстоятелства. В съответствие с член 5, параграф 5, първа алинея от Регламента относно цифровия сертификат на ЕС за COVID, когато държавите членки приемат доказателство за ваксинация с цел премахване на ограничения пред свободното движение и в други ситуации, например след първата доза от ваксина със схема от две дози, те следва също така да приемат, при същите условия, сертификати за ваксинация за ваксина срещу COVID-19, обхваната от член 5, параграф 5, първа алинея от този регламент. Държавите членки следва също така да бъдат в състояние да приемат за същата цел сертификати за ваксинация, издадени за ваксина срещу COVID-19, обхваната от член 5, параграф 5, първа алинея от Регламента относно цифровия сертификат на ЕС за COVID.
- (27) Все повече данни подкрепят препоръката, че лицата, които са преболедували лабораторно потвърдена зараза с COVID-19, не се нуждаят от допълнително тестване във връзка с пътуване за зараза със SARS-CoV-2, нито от свързана с пътуване самоизолация или карантина най-малко през първите 180 дни от първия положителен NAAT тест, при условие че спазват предпазни мерки като физическа дистанция, носене на маска и хигиена на ръцете и дихателните пътища. В резултат на това много държави членки вече освобождават или планират да освободят възстановили се лица от ограниченията на свободното движение на територията на Съюза и предстоящото въвеждане на оперативно съвместимия цифров сертификат на ЕС за COVID ще улесни пътуващите, когато трябва да удостоверят, че са се възстановили след положителен NAAT тест за инфекция със SARS-CoV-2.

⁽¹⁷⁾ Достъпен на: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/overview-implementation-covid-19-vaccination-strategies-and-vaccine-deployment>

- (28) В съответствие с подхода на предпазливост следва да се въведе механизъм за „аварийна спирачка“, според който държавите членки следва отново да поискат от притежателите на сертификати за ваксинация или сертификати за преболедуване да се подложат на тест за зараза със SARS-CoV-2 и/или карантина/самоизолация, ако епидемичната обстановка в държава членка или в регион в държава членка се влошава бързо, и по-конкретно ако се наблюдава висока степен на разпространение на будещи безпокойство или интерес варианти на SARS-CoV-2, които повишават заразността, водят до по-тежко протичане на заболяването или засягат ефикасността на ваксината. В член 11, параграф 2 от Регламента относно цифровия сертификат на ЕС за COVID се предвижда, че в такива ситуации засегнатата държава членка уведомява Комисията и останалите държави членки по съответния начин, по възможност 48 часа преди въвеждането на такива нови ограничения. С цел постигането на координация, особено когато са наложени ограничения заради нови варианти на SARS-CoV-2, които будят безпокойство или представляват интерес, Съветът, в тясно сътрудничество с Комисията, следва, въз основа на тази информация, да преразгледа ситуацията по координиран начин.
- (29) За да се съхрани целостта на пътуващите семейства, непълнолетните лица, пътуващи със своя родител или родители или с друг придружител, следва да не подлежат на задължение за свързана с пътуване карантина/самоизолация, когато няма такова задължение за придружителя, например тъй като той притежава сертификат за ваксинация или сертификат за преболедуване. В допълнение към това децата под 12-годишна възраст следва да бъдат освободени от изискването за извършване на свързани с пътуване тестове за зараза със SARS-CoV-2.
- (30) Държавите членки се насърчават да улеснят, доколкото е възможно, пътуванията от отвъдморските страни и територии, посочени в член 355, параграф 2 от ДФЕС и изброени в приложение II към него, и от Фарьорските острови.
- (31) Проследяването на контактните лица е основен компонент в борбата с разпространението на вируса, по-специално във връзка с появата на нови варианти. Същевременно ефективното и своевременно проследяване на контактите е по-трудно, когато е необходимо да се извършва през границите и за голям брой лица, пътуващи в близост едно до друго. За да могат да се справят с това, държавите членки следва да разгледат възможността да изискват от лицата, влизачи на тяхната територия с колективни видове транспорт с предварително определено място или кабина, да попълват формуляри за локализиране на пътниците в съответствие с изискванията за защита на данните, особено когато тези лица се подлагат на тестове само при пристигането. За тази цел EU Healthy Gateways създаде общ цифров формуляр за локализиране на пътници ⁽¹⁸⁾, който да бъде използван евентуално от държавите членки. Държавите членки следва да бъдат насърчавани да се присъединят към платформата за обмен на формуляри за локализиране на пътниците, която е част от Системата за ранно предупреждение и реагиране, за да увеличат капацитета си за трансгранично проследяване на контактите за всички видове транспорт. Платформата за обмен на формуляри за локализиране на пътниците ще даде възможност за защитен, своевременен и ефективен обмен на данни между компетентните органи на държавите членки, като им позволи да предават информация от своите действащи цифрови системи за формуляри за локализиране на пътниците и важна епидемична информация на други компетентни органи по оперативно съвместим и автоматичен начин. За тази цел на 27 май 2021 г. Комисията прие Решение за изпълнение за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2017/253 по отношение на сигнали, задействани във връзка със сериозни трансгранични заплахи за здравето, и за проследяване на контактите на пътниците, идентифицирани чрез формуляри за локализиране на пътници ⁽¹⁹⁾.
- (32) Държавите членки следва да бъдат насърчавани да публикуват съответната информация и в машинночитим формат, за да улеснят обработването от заинтересовани страни, например транспортни оператори и доставчици на услуги за трансграничен транспорт на пътници.
- (33) С оглед на променящата се епидемична обстановка и поради появата на все по-значими научни данни, включително относно нуждата от повторна имунизация за осигуряване на защита срещу новопоявяващи се варианти или нуждата от поставяне на бустерни дози на редовни интервали, Комисията, с подкрепата на Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията, следва да продължи редовно да преразглежда настоящата препоръка, по-специално след постигането на значително ваксинационно покритие. В рамките на това преразглеждане Комисията следва също така да извършва оценка на критериите, нуждите от данни и праговете, посочени в настоящата препоръка, включително дали да се разгледат други критерии, например броят на извършените тестове, броят на хоспитализациите, ваксинационното покритие и обемът на секвениране, или да се адаптират праговете, както и да предоставя констатациите си на Съвета за разглеждане, заедно с предложение за изменение на препоръката при необходимост,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

Препоръка (ЕС) 2020/1475 на Съвета относно координиран подход за ограничаване на свободното движение в отговор на пандемията от COVID-19 се изменя, както следва:

1. Точка 8, буква в) се заменя със следното:

„в) „интензивността на тестването“, т.е. броят на направените проби за инфекция с COVID-19 на 100 000 души от населението през последната седмица;“.

⁽¹⁸⁾ <https://www.euplatform.eu/en/home/index.html>

⁽¹⁹⁾ C(2021) 3921

2. В точка 8 се добавят следните букви г) и д):

- „г) ваксинационното покритие, докладвано от Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията ⁽²⁰⁾;
- д) разпространението на бъдещи безпокойство или интерес варианти на SARS-CoV-2, за което докладва Европейският център за профилактика и контрол върху заболяванията, вземайки под внимание обемите на секвениране и равнището им на предаване в ЕС/ЕИП.“.

3. В точка 10 букви а), б) и в) се заменят със следното:

- „а) зелено, ако 14-дневният кумулативен брой на уведомленията за случаи на COVID-19 е по-малък от 50 и процентът на положителните проби за инфекция с COVID-19 е по-малък от 4 %; или ако 14-дневният кумулативен брой на уведомленията за случаи на COVID-19 е по-малък от 75 и процентът на положителните проби за инфекция с COVID-19 е по-малък от 1 %;
- б) оранжево, ако 14-дневният кумулативен брой на уведомленията за случаи на COVID-19 е по-малък от 50 и процентът на положителните проби за инфекция с COVID-19 е по-голям или равен на 4 %; ако 14-дневният кумулативен брой на уведомленията за случаи на COVID-19 е 50 или повече, но по-малък от 75, и процентът на положителните проби за инфекция с COVID-19 е по-голям или равен на 1 %; или ако 14-дневният кумулативен брой на уведомленията за случаи на COVID-19 е между 75 и 200 и процентът на положителните проби за инфекция с COVID-19 е по-малък от 4 %;
- в) червено, ако 14-дневният кумулативен брой на уведомленията за случаи на COVID-19 е между 75 и 200 и процентът на положителните проби за инфекция с COVID-19 е 4 % или повече или ако 14-дневният кумулативен брой на уведомленията за случаи на COVID-19 е над 200, но под 500;“

4. В точка 13 букви б), в) и г) се заменят със следното:

- „б) държавите членки могат да вземат предвид допълнителни критерии и тенденции, включително ваксинационното покритие. За тази цел Европейският център за профилактика и контрол върху заболяванията ще предоставя ежеседмично данни за броя на населението, броя на хоспитализациите, броя на приетите в отделения за интензивни грижи и процента на смъртност, ако има такива данни;
- в) държавите членки следва да вземат предвид епидемичната обстановка на своята територия, включително разпространението на бъдещи безпокойство или интерес варианти на SARS-CoV-2, ваксинационното покритие, политиките на тестване, броя на направените тестове и процента на положителните проби, както и други епидемични показатели;
- г) държавите членки следва да отчитат стратегиите за тестване и да отделят специално внимание на ситуацията в райони с висока интензивност на тестване, по-конкретно на райони с интензивност на тестване от 10 000 или повече теста за инфекция с COVID-19 на 100 000 души от населението през последната седмица.“.

5. В точка 13 буква д) се заличава.

6. Точка 16а се заменя със следното:

„Държавите членки следва категорично да препоръчват възпържане от всички неналожителни пътувания до и от райони, класифицирани като „тъмночервени“ съгласно точка 10.

Държавите членки следва също така категорично да препоръчват възпържане от всички неналожителни пътувания до и от райони с широко разпространение на варианти SARS-CoV-2, пораждащи безпокойство или интерес, и до и от райони с неизвестно разпространение на тези варианти, поради недостатъчен секвенционен обем.

Същевременно държавите членки следва да се стремят да избягват смущения на наложителните пътувания, да поддържат движението на транспортните потоци в съответствие със системата на зелените ленти за преминаване, както и да избягват смущения във веригите на доставки и движението на работници и самостоятелно заети лица, пътуващи по професионални или делови причини“.

7. Точка 17 се заменя със следното:

„По принцип държавите членки не следва да отказват влизането на лица, пътуващи от други държави членки.

⁽²⁰⁾ <https://vaccinetracker.ecdc.europa.eu/public/extensions/COVID-19/vaccine-tracker.html>

Държавите членки, които считат за необходимо да въведат ограничения на свободното движение на основания, свързани с общественото здраве, въз основа на собствените си процеси на вземане на решения, могат да изискват лицата, пътуващи от район, класифициран като „оранжев“, „червен“ или „сив“ съгласно точка 10, да притежават сертификат за направен тест, издаден в съответствие с Регламента за цифровия сертификат на ЕС за COVID, с отрицателен резултат, направен:

- не повече от 72 часа преди пристигането, в случай на изследване за амплификация на молекула нуклеинова киселина (NAAT); или
- не повече от 48 часа преди пристигането, в случай на бързи антигенни тестове.

От лицата, пътуващи от район, класифициран като „оранжев“ съгласно точка 10, които не притежават такъв сертификат за направен тест, може да се изисква да се подложат на тест след пристигането си.

От лицата, пътуващи от район, класифициран като „червен“ или „сив“ съгласно точка 10, които не притежават такъв сертификат за направен тест, може да се изисква да се подложат на карантина/самоизолация до получаването на отрицателен резултат от теста след пристигането, освен ако пътуващият не развие симптоми на COVID-19.

Държавите членки следва да засилят усилията си за координиране на продължителността на карантината/самоизолацията и възможностите за заместването им. Когато е възможно и в съответствие със стратегиите, възприети от държавите членки, следва да се насърчава развитието на тестванията.

Тестът за инфекция със SARS-CoV-2, изискван съобразно настоящата точка, може да бъде извършен или с изследване за амплификация на молекула нуклеинова киселина (NAAT) или с бърз антигенен тест, посочен в приложение I към общия списък на бързите антигенни тестове за COVID-19, одобрен от Комитета за здравна сигурност ⁽²¹⁾, както бъде определено от държавата членка по местоназначение. Държавите членки следва да предлагат ценово достъпни и широко разпространени възможности за тестване, като същевременно гарантират, че това не засяга предоставянето на основни услуги в областта на общественото здраве, по-специално по отношение на лабораторния капацитет.“

8. Добавя се нова точка 17аа:

„Чрез дерогация от точки 17 и 17а и без да се засяга точка 18а, притежателите на сертификати за ваксинация, издадени в съответствие с Регламента за цифровия сертификат на ЕС за COVID за ваксина срещу COVID-19, обхванати от член 5, параграф 5, първа алинея от посочения регламент, съгласно която са изминали най-малко 14 дни от пълната ваксинация, не следва да подлежат на допълнителни ограничения на свободното движение, например допълнителни свързани с пътуване тестове за инфекция със SARS-CoV-2 или самоизолация или карантина. За целите на настоящата препоръка напълно ваксинирано лице следва да се разбира като:

- а) лице, получило втората доза от ваксина, състояща се от 2 дози;
- б) лице, получило еднократна ваксина;
- в) лице, получило първата доза от ваксина, състояща се от две дози, и преболедувало преди това от SARS-CoV-2.

Държавите членки биха могли също така да премахнат тези допълнителни ограничения след първата доза от ваксина със схема от две дози, като същевременно вземат предвид въздействието на варианти на SARS-CoV-2, будещи безпокойство или интерес, върху ефективността на ваксините след прилагането само на една доза, както и за ваксините, обхванати от член 5, параграф 5, втора алинея от Регламента относно цифровия сертификат на ЕС за COVID.“

9. Добавя се нова точка 17аб:

„Чрез дерогация от точки 17 и 17а и без да се засяга точка 18а, притежателите на сертификати за преболедуване, издадени в съответствие с Регламента за цифровия сертификат на ЕС за COVID, в които е посочено, че са изтекли по-малко от 180 дни от датата на първия положителен тест, не следва да се подлагат на допълнителни ограничения на свободното движение, например свързани с пътуването допълнителни тестове за инфекция със SARS-CoV-2 или карантина или самоизолация.“

10. След точка 17б се добавя следното заглавие:

„Подход към вариантите, будещи безпокойство или интерес“.

11. Точка 18 се заменя със следното:

„Държавите членки следва да вземат предвид разпространението на вариантите на SARS-CoV-2, будещи безпокойство или интерес, особено варианти, които увеличават заразността, сериозността на заболяването или засягат ефикасността на ваксините, както и обемите на секвениране и равнището им на предаване в ЕС/ЕИП, независимо от класификацията на съответния район. За тази цел държавите членки следва да използват данните, публикувани от Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията относно будещи безпокойство или интерес варианти в ЕС/ЕИП. С цел

⁽²¹⁾ Достъпен на: https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/preparedness_response/docs/covid-19_rat_common-list_en.pdf

получаването на навременна и точна информация относно появата и разпространението на бъдещи безпокойство или представляващи интерес варианти на SARS-CoV-2 Европейският център за профилактика и контрол върху заболяванията препоръчва обемите на секвениране на държавите членки да отговарят на ниво от поне 10 % или 500 последователности на секвенирани положителни случаи на SARS-CoV-2 седмично.

Държавите членки следва да предоставят ежеседмично данни за резултатите от секвенирането на положителните случаи на SARS-CoV-2- и за обемите на секвениране, включително на регионално равнище, за да се гарантира, че всички мерки могат да бъдат насочени към онези региони, в които те са строго необходими.“.

12. Добавя се следната точка 18а:

„Когато епидемичната обстановка в държава членка или в регион в държава членка се влошава бързо, по-конкретно поради висока степен на разпространение на бъдещи безпокойство или интерес варианти на SARS-CoV-2, които:

- а) увеличават заразността и водят до по-тежко протичане на болестта, влияят на имунитета или засягат ефикасността на ваксината и
- б) се предават в несравнимо по-висока степен, отколкото в повечето други държави членки,

държавите членки могат да задействат „аварийната спирачка“. Въз основа на това държавите членки следва, по изключение и временно, да изискват от притежателите на сертификати за ваксинация или сертификати за преболедуване, издадени в съответствие с Регламента за цифровия сертификат на ЕС за COVID, да се подложат на тест за заразяване със SARS-CoV-2 и/или карантина/самоизолация. Когато е възможно, тези мерки следва да бъдат ограничени до регионалното равнище.

Преди да задействат „аварийната спирачка“, държавите членки следва, въз основа на оценката на съответните данни на Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията и националните здравни власти, да обърнат специално внимание на:

- а) вариантите, пораждащи безпокойство или интерес, с установени случаи на по-нататъшно предаване в съответния район, и
- б) обема на секвениране в съответната държава членка, по-специално дали той е значително под или над равнищата, препоръчани от Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията.

Въз основа на информацията, предоставена на Комисията и държавите членки съгласно член 11 от Регламента за цифровия сертификат на ЕС за COVID, и по-специално, когато са наложени ограничения поради нови варианти SARS-CoV-2, пораждащи безпокойство или интерес, Съветът, в тясно сътрудничество с Комисията и с подкрепата на Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията, следва да разгледа ситуацията по координиран начин. В такъв случай Комисията би могла, когато е необходимо и целесъобразно, да представи предложения за хармонизирани критерии за картографиране на райони, за които са докладвани нови варианти на SARS-CoV-2, пораждащи безпокойство или интерес.“.

13. След точка 18а се добавя следното заглавие:

„Специфични категории пътници и други разпоредби“.

14. Точка 19а се заменя със следното:

„Съгласно точка 17а и като се спазват изключенията, предвидени в точки 17аа и 17аб, пътуващите с ключови функции или нужди от първостепенно значение от „тъмночервен“ район следва да изпълняват изискванията за тестване и да се поставят под карантина/самоизолация, при условие че това не оказва непропорционално въздействие върху изпълнението на техните функции или посрещането на техните нужди.

Чрез дерогация, от транспортните работници и доставчиците на транспортни услуги, посочени в точка 19, буква б), не следва да се изисква да се подлагат на тест за инфекция с COVID-19 или карантина съгласно точки 17 и 17а при изпълнението на тази ключова функция. Когато държава членка задейства „аварийната спирачка“ съгласно точка 18а и в резултат от това изисква от транспортните работници и доставчиците на транспортни услуги да се подлагат на тест за инфекция с COVID-19, следва да се използват бързи тестове за антигени, като това не следва да води до смущения в транспорта. При възникване на смущения в транспорта или веригите на доставки държавите членки следва незабавно да отменят или оттеглят такива изисквания за систематично тестване, за да се запази функционирането на зелените ленти за преминаване.“.

15. Точка 19б се заменя със следното:

„В допълнение към дерогациите, предвидени в точка 19а, държавите членки не следва да изискват от лицата, които живеят в гранични региони и пътуват ежедневно или често през граница с цел работа, стопанска дейност, образование, медицински грижи или полагане на грижи или по семейни причини, да правят тест или да се поставят под карантина/самоизолация, по-специално лицата, упражняващи функции, които са ключови или от основно значение за критичната инфраструктура. Ако в тези региони бъде въведено изискване за тестване, честотата и видът на тестовете за тези лица следва да бъдат пропорционални и да позволяват изключенията, посочени в точки 17аа и 17аб. Ако епидемичната обстановка от двете страни на границата е сходна, не следва да се налага изискване за тестване, свързано с пътуванията. От лицата, които твърдят, че тяхното положение попада в обхвата на настоящата точка, може да се изисква да представят документно доказателство или да направят декларация за това.“

16. Добавя се нова точка 19в:

„Ненавършилите пълнолетие лица, пътуващи с родителя или родителите си или с друг придружител, не следва да бъдат подлагани на свързана с пътуването карантина/самоизолация, когато такова изискване не е наложено на придружителя, например поради изключенията в точки 17аа и 17аб. В допълнение към това децата под 12-годишна възраст следва да бъдат освободени от изискването за извършване на свързани с пътуване тестове за зараза със SARS-CoV-2.“

17. Точка 20 се заменя със следното:

„Държавите членки следва да разгледат възможността да изискват от лицата, пътуващи до тяхната територия посредством колективни видове транспорт с предварително определено място или кабина, да представят формуляри за локализиране на пътниците (PLF) в съответствие с изискванията за защита на данните. За тази цел държавите членки се насърчават да използват общия цифров формуляр за локализиране на пътниците, разработен от EU Healthy Gateways ⁽²⁾. Държавите членки следва да обмислят и присъединяването си към платформата за обмен на PLF, за да подобрят своите възможности за трансгранично проследяване на контакти за всички видове транспорт.“

18. Точка 23 се заменя със следното:

„Ако дадено лице развие симптоми при пристигането си по местоназначение, тестването, диагностицирането, изолацията и проследяването на контактите следва да се извършват в съответствие с местната практика, без да му се отказва влизане. Информацията за случаите, установени при пристигането, следва незабавно да се споделя с органите на общественото здравеопазване на държавите, в които съответното лице е пребивавало през предходните 14 дни, с цел проследяване на контактите чрез, когато е приложимо, платформата за обмен на PLF или друго средство, като се използва системата за ранно предупреждение и реагиране.“

19. Точка 25 се заменя със следното:

„В съответствие с член 11 от Регламента за цифровия сертификат на ЕС за COVID, държавите членки следва да предоставят на съответните заинтересовани страни и на широката общественост ясна, изчерпателна и навременна информация относно всички ограничения на свободното движение, съпътстващите изисквания (например необходимостта от тест преди заминаването, кои специфични тестове за инфекция със SARS-CoV-2 се приемат за отмяна на ограниченията или необходимостта от представяне на формуляри за локализиране на пътниците), както и относно мерките, прилагани по отношение на пътуващите от рискови райони, възможно най-рано преди въвеждането на нови мерки. По принцип тази информация следва да бъде публикувана 24 часа преди влизането в сила на мерките, като се има предвид, че е необходима известна гъвкавост при епидемични извънредни ситуации. Информацията следва също така да бъде публикувана в машинночитим формат.

Тази информация следва да бъде редовно актуализирана от държавите членки и предоставена и на интернет платформата „Re-open EU“, която следва да съдържа картата, редовно публикувана от Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията съгласно точки 10 и 11.

Съдържанието на мерките, географският им обхват и категориите лица, за които се прилагат, следва да бъдат ясно описани.“

20. След точка 25 се добавя следното заглавие:

„Въвеждане на цифровия сертификат на ЕС за COVID“.

21. Добавя се следната точка 25а:

„Въвеждането на цифровия сертификат на ЕС за COVID следва да започне възможно най-скоро въз основа на техническите спецификации, разработени от държавите членки в рамките на мрежата за електронно здравеопазване ⁽²³⁾.

⁽²²⁾ <https://www.euplf.eu/en/home/index.html>

⁽²³⁾ Достъпни на: https://ec.europa.eu/health/ehealth/covid-19_bg

Преди датата на прилагане на Регламента за цифровия сертификат на ЕС за COVID позоваванията в настоящата препоръка на сертификати, издадени в съответствие с този регламент, следва да обхващат и сертификати, издадени в друг формат, без да се засяга използването на сертификати в други формати в съответствие с този регламент.“

Съставено в Люксембург на 14 юни 2021 година.

За Съвета
Председател
A. MENDES GODINHO
